

Grozdje.

(Krištof Šmid.)

Viljelma pride lepega jesenskega dneva s sprehoda domu. Glej, na njeni mizici stoji jerbašček napolnjen z grozdom, ki je bilo deloma temno modro, deloma svitlo rumeno kakor čisto zlato, vse lepo med zeleno perje vloženo.

»Od kod so neki«, zakliče radostno, »tako zgodaj v jeseni ti prekrasni grozdi in čegavi so?«

»Tvoji so,« pravijo mati. »Dragotina, tvoja prijateljica, ki biva v vinskem kraju, ti jih je poslala. Izmed prvih grozdov so, kateri so tam dozoreli.«

»O kako je vendar dobrotljiva moja prijateljica«, pravi Viljelma. »Kar precej se vsedem, da ji pišem in se zahvalim. Ko bi le vedela, kako bi jo mogla tudi jaz razveseliti, iz srca bi rada.«

Mati pravijo: »Veseli me, da si tako hvaležna Dragotinici. Vendar ena reč me pa le žalosti v tem trenutku. Glej, od tistega dne, ko si prvih jagod nabrala, pa do te-le ure, ko si sprejela to grozdje, smo že veliko sadja z naših dreves nabrali, pa nikdar nisem zapazila, da bi se bila ljubemu Bogu tako živo zahvalila. Ali ni vsak sad dar njegove dobrote? Ali bi ne imeli njegove prijaznosti v njem spoznati? Ali ni naša dolžnost, njemu, ki nas tolikanj oveseljuje, tudi veselje delati? O, zahvaljуй se vendar odsihdob pristrčniše Bogu za njegove darove!

Bogu, ki ti pošilja dobro vse,
Hvaležno bije tvoje naj srce!

Lepi zgledi prvega sv. obhajila.

1. Sv. Marija Magdalena Paciška.

Ta posebno izvoljena služabnica Božja je že prav zgodaj hrepenela po sv. obhajilu, in čas, v katerem je morala čakati, zdel se ji je kakor tisoč let. Bog ji je že takrat dal spoznati, kako veličastno opravilo je sv. obhajilo. Kadar so bili mati pri sv. obhajilu, in to se je

mnogokrat zgodilo, je hotela mala deklica vedno pri njih biti, vsedala se je blizu njih in ves dan se ni mogla ločiti od njih. Če so jo mati čudeč se vprašali, zakaj to dela, je odgovorila: »Po Jezusu imate duh!« Čutila je prijetno vonjavo presv. Zakramenta, ki so ga mati zjutraj prejeli.

Dalje se je njena nenavadna ljubezen do presv. rešnjega Telesa v tem posebno pokazala, da, ker ga že sama ni smela sprejeti, kakor si je želela, je vsaj hotela videti, kako so ga drugi sprejemali. Prosila je toraj mater, naj jo vzamejo o praznikih saboj v jezuitovsko cerkev sv. Janeza, kjer je šla vsa družina k spovedi in k sv. obhajilu. Tam je ostala tri do štiri ure zapored, ker je čakala obhajancev ter ž njimi vsa utolažena šla domú.

Slednjič je prišel tako težko pričakovani, tako silno zaželeni čas. V desetem letu so ji njen spovednik že dovolili iti k sv. obhajilu; čeravno se takrat sploh ni dovoljevalo otrokom v tej dobi prvo sv. obhajilo, njej se zarad tolike svetosti, tolike razumnosti in tolikega hrepenenja ni moglo odreči in dalje odlašati. Veselje tega presrečnega otroka je bilo ravno tako nepopisljivo, kakor je bila nedopovedljivo velika njena hvaležnost do Boga za toliko dobroto. Mislila si je, da je ni zdaj srečniše stvari na svetu, in tisti dan, ko se je pripravljala za sv. obhajilo, ni ne mislila ne govorila o drugem, kakor o najsv. Zakramentu. Pa ne le zadnji dan, ampak dolgo časa, takorekoč vse svoje življenje, odkar se je zavedala, se je pripravljala za to najsvetejše opravilo. Tako skrbno pripravljena je v praznik Marijinega oznanjenja, 25. marca l. 1576, preblaga deklica — angelj v človeški podobi! — prvokrat pristopila k mizi Gospodovi. Koliko srečo je takrat uživalo njeno bogoljubno srce, to le ona vé in Bog. Še pozneje je pravila, da še nikoli ni občutila tolikega veselja in tolike tolažbe, kakor tisti presrečni trenutek, ko je Jezus Kristus prvokrat prišel v njeno srce. In od tedaj je neizrečeno hrepenela gostokrat sprejemati ta nebeški kruh. Ker so njen spovednik poznali njeno bisrno čistost in angeljsko pobožnost, so ustregli njeni koprneči želji, ter dovolili, da smé vsaki teden iti k sv. obhajilu. Ves teden je štela dneve in ure, tako težko je pričakovala blaženega tre-

nutka sv. obhajila. In ko je slednjič prišel, jokala se je veselja.

2. „Takrat sem bil tako srečen!“

Neki deček je bil prav dobro prvo sv. obhajilo opravil. Dokler je potem še pogostoma svete zakramente sprejemal, ostal je dober in pobožen. Čez nekaj let pa ga pošljejo v drugo mesto. Dalječ proč od pobožnih starišev zabrede med hudobne tovariše in po njih na napačna pota. Polagoma začne popolnem opuščati spoved in sv. obhajilo ter postane kmalu ves spriden.

Čez tri leta se vrne k svoji družini. Dobri stariši so silno žalostni nesrečnega sina, kateri zdaj še celó v cerkev ni hodil. Imeli so pa v tistem kraji slovesno prvo sv. obhajilo. Pristrčne matrne prošnje ga nagnejo, da gre s stariši k sv. maši. Komaj pa stopi v cerkev in zagleda tam zbrane otročiče, začuti v srcu tak nemir, da se ne vé kam dejati. Kmalu na to mu začnejo teči obilne solze iz oči. Po dokončanem lepem opraviu gre domu, začne se pred svojimi stariši jokati in pravi: »O oče, mati, nič več ne morem tak ostati... Gledal sem te otroke, pobožne kot angelji; jaz sem poprej tudi tak bil, kakor le-ti; takrat sem bil tako srečen! Tako mi je bilo danes, kakor bi ranjcega župnika pred seboj videl, kako so me milo, pa žalostno pogledali. Zdelo se mi je, da slišim besede: »Avgust, kaj si mi obljubil na dan prvega sv. obhajila?« — Oče, mati, odpustite mi žalost, katero sem vam napravljaj. Hočem se resnično poboljšati.« Še tisti večer gre Avgust k novemu župniku, se skesano spove in drugo jutro sprejme sv. rešnje Telo. Odsihdob je bil zgleden mladeneč, gospodu župniku in starišem v veselje, vsej soseski v spodbudo.

3. Beli zavrtnik.

Slavni francoski pisatelj Segur piše o nekem po stanu in duši plemenitem, angeljsko nedolžnem dečku, Juriju K. to-le:

Prvikrat je šel k sv. obhajilu, ko je bil v petem razredu. Naslednji dan pride k svojemu dušnemu vodniku povedat, kaj je ob prvem sv. obhajilu sklenil za prihodnje

življenje. Imel je pa le en sklep, in sicer tak-le: »Moj sklep je, da bom svoj beli zavrtnik, ki sem ga imel pri prvem sv. obhajilu, nosil do tistega dne, ko bi me zadela nesreča, da storim prvi smrtni greh.« Duhoven se zavzamejo in vskliknejo: »Kako, kaj je to! Jaz ne prevzamem odgovornosti, da bi ti tako čuden sklep dovolil. Za to je treba poprej maternega dovoljenja.« — A dobri deček je znal materi in duhovnu svojo zadevo tako izvrstno zagovarjati, da so mu dovolili storiti, kar za prav spozna.

Štirinajst dni pozneje se drzne eden njegovih součencev zasmehovaje mu z vrata potegniti beli zavrtnik. Predrznjež je bil kaznovan; vendar so se še taki napadi večkrat ponavljali, — toda vselej zastonj.

Nekdo drugi izmed njegovih tovarišev se ga pa loti od druge strani: hoče ga z lepo besedo pripraviti, da bi odložil beli zavrtnik. »Povej mi, predragi — ga prav prijazno nagovori — povej mi: zakaj paносиš zmiraj ta beli zavrtnik? To je vendar le preveč nenavadno; tega nihče drugi ne počenja. S tem se osmešiš, in kdo vé, če se ti ne bo še kaj neprijetnišega zgodilo.« — Temu Jurij zaupa svojo skrivnost, pa ga prosi, naj nikomur o tem ničesa ne pravi. Drugo jutro so že vsi tovariši vedeli zgodbo o belem zavrtniku. Pa nobeden si ga ni upal več dražiti, marveč vsem se je zdel častitljiv in spoštovanja vreden. Častitljivo in vsem drugim v zgled je bilo pa tudi njegovo vedenje; da bi nedolžnost ohranil, opravil je vsak teden s srčnim kesanjem sv. spoved in z angeljsko pobožnostjo sv. obhajilo.

Vedno je zvest ostal svojemu sklepu: beli zavrtnik je nosil vsak dan v šolskem času in o počitnicah; še tudi kot filozof. L. 1870 je osemnajstletni mladeneč opravil zrelostno poskušnjo — zmiraj še z belim zavrtnikom.

Kmali potem pride ob času prusko-francoske vojske h krdelu papeževih vojščakov. Kakor je bil poprej zgled vsem dijakom, tako je zdaj vojščakom. Vsako nedeljo in praznik gre k sv. obhajilu in vendar je med vsemi najveselejši. — V hudi bitki je sicer njegovo krdelo zmagalo; a nenadno ga zadene sovražna krogla in ga smrtno rani.

Vojaški duhoven prihitijo in mu ponudijo dušno pomoč. »Zahvalim, pravi Jurij; pred dvema ali tremi dnevi sem se spovedal; ničesa nimam na vesti. Bodite tako dobri, položite me na slamnato posteljo in prinesite mi sv. popotnico. Pa še eno prošnjo imam: Dajte mi iz telečaka beli zavratnik, beli trak in beli molek. To so moji spomini na prvo sv. obhajilo. — Tako. — Prosim, denite mi beli zavratnik okrog vrata.« — Ko je prejel sv. popotnico, je še rekel: »Kadar bom umrl, odvežite mi spet beli zavratnik in pošljite ga moji materi ter pišite jim v mojem imenu, da ni bil nikdar drugače omadeževan kakor z mojo krvjo, ki sem jo za ubogo domovino prelil.«

Kako lepa je smrt v obleki krstne nedolžnosti!

4. Dan prvega sv. obhajila — veličasten praznik.

Hčerka jako pobožnih starišev je šla prvič k sv. obhajilu. Ne le da so bogoljubna mati za ta največjejši dan deklici napravili lepo novo oblačilo in ji bel venček na glavo pripeli, marveč tudi hiša je morala biti kakor za nedeljo ali praznik pripravljena. Med tem, ko se je v cerkvi presveto opravilo vršilo, so mati hčerkino spalnico z venci olepšali in zlasti altarček s cvetlicami okinčali ter jo takorekoč v malo kapelico spremenili, tudi dišečega kadila so zažgali in voščene sveče so na altarčku gorele.

Zdaj pride srečna deklica iz cerkve domu; materi in hčerki igrajo solze veselja v očeh. Z ginjenim srcem ji srečo vošijo, da danes prvič kot nevestica Jezusova čez domači prag stopi, potlej jo primejo za roko in peljejo v krasno ozališano in razsvitljeno spalnico ter ji rečejo, naj tū še enkrat poklekne in se goreče zahvali Jezusu za neizmerno srečo današnjega dne, naj mu še enkrat zaupljivo priporoči vse svoje dušne in telesne potrebe in naj se mu popolnem daruje. — Pač je bil dan prvega sv. obhajila za to blago deklico veličasten praznik, ki se ga je ves čas svojega življenja hvaležno spominjala in stanovitna ostala v svojih trdnih sklepih.